

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 9 Września r. s. 1829 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE. NOWINY DWORU.

(Journal de St. Petersbourg.)

Dziś, dnia 5o sierpnia, w uroczystość orędu s. Alexandra Newskiego, i poczynię Imiecin J. C. W. WIELKIEGO XIĘCIA NASTĘPCY, orsz Narodzin J. C. W. WIELKIEY XIĘŻNICZKI OLGI, jako też, z okoliczności zajęcia przez wojska Rosyjskie *Adryanopola* i *Kir-Kliwy*, odprawiana była, w kościele monasteru s. *Alexandra Newskiego*, msza solenna, i śpiewano *Te Deum* dziękczynne, w przytomności NAYJAŚNIEJSZYCH PAŃSTWA, CESARZA i CESARZOWEY ICHMOŚĆ, tudzież J. C. W. WIELKIEGO XIĘCIA NASTĘPCY. Członkowie Rady Państwa, Ministrowie, Jenerałowie, Senatorowie, Dwór i Ciało dyplomatyczne, przytomni byli tej uroczystości. Wieczorem miasto było oświetlone.

Sankt-Petersburg dnia 28 sierpnia.

(Journal de St. Petersbourg.)

Przez rozkaz dzienny pod d. 22 h. m. JEŃO CESARSKA MOŚĆ racył udarować chorągwiami s. Jerzego, z napisem: *Za obronę twierdzy Bajazeta w d. 20 i 21 czerwca 1829*: półk Kozaków Dońskich półkownika Szamszewa, oraz półki piechoty; Kozłowski i Naszeburski; w nagrodę odznaczający się ich walecznością, z jaką odparły Turków, którzy atakowali twierdzę Bajazet.

— Przez tenże rozkaz dzienny, CESARZ JEŃOMOŚĆ racył podwyższyć do rang i zaszczyścić następnymi nominacyami: podwyższeni są do rangi Jenerał-majora, za znakomite swe zasługi, półkownicy: *Dobrowolski* 1szy półku ułimskiego piechoty, z pozostańtem w obowiązkach Jenerał-policmeystra 2 armii i *Möhrenthal* 1, dowódca półku wilmansztrandskiego piechoty, który jest mianowany dowódcą 1 brygady 3 dywizyi pieszej; *Wiesielowski* 1, leybgwardyi półku izmayłowskiego, adjutant JEŃO CESARSKIEY MOŚCI, który jest mianowany dowódcą 1 brygady 13 dywizyi pieszej; *Martyńcow*, dowódca 2go półku morskiego, który jest mianowany dowódcą 2giey brygady 13 dywizyi pieszej; *Etter*, dowódca półku piezszego Nyborgskiego, który jest mianowany dowódcą 1szej brygady 15tey dywizyi pieszej; *Thielen*, dowódca półku piezszego hrabskiego, który jest mianowany dowódcą 2giey brygady 15tey dywizyi pieszej; Półkownik *Gawrylenkow*, dowódca 34 półku strzelców, podwyższony jest do rangi Jenerał-majora, za odznaczenie się w bitwie z Turkami, a ma zostawać przy Naczelniku 17tey dywizyi pieszej. Liczący się w armii podpółkownik *Stuczewski*, który zostaje przy Wojennym Jenerał-Gubernatorze Petersburskim, podwyższony jest do rangi półkownika i mianowany Policmeystrzem w St-Petersburgu. Półkownik *Ea-czynow*, półku kawaler-gardów, pierwszy pomocnik w Głównym Sztabie J. C. M. mianowany jest Adjutantem CESARZA JEŃOMOŚCI. Półkownik jazdy *Derschau*, policmeyster st-petersburski, mianowany jest do spełniania obowiązków Ober-policmeystra tej stolicy. Jenerał-porucznik *Kiszkin* 2, który dowodził 2gą brygadą dywizyi połączoney gwardyi, dywizyą grenadyerów korpusu rezerwowego, dowodzonego przez JEŃO CESARSKĄ WYSOKOŚĆ CESARZEWICZĄ WIELKIEGO XIĘCIA KONSTANTEGO, i półkiem nieświzkim karabinierów, mianowany jest naczelnikiem 24tey dywizyi piechoty, na miejsce Jenerał-porucznika *Sawoyini*, mianowanego dowódcą 5go korpusu pie-

choty. Jenerał-porucznik *Nabokow* 1, naczelnik dywizyi połączoney 5go korpusu piechoty, mianowany jest naczelnikiem 15tey dywizyi pieszej. Liczący się w armii Jenerał-major *Szkuryń* 1, ober-policmeyster st-petersburski, mianowany jest naczelnikiem 15tey dywizyi piechoty. Jenerał-major, *Totmaczew* 1, dowódca 1szej brygady dywizyi połączoney 5go korpusu piechoty, mianowany jest dowódcą 3ciey brygady 13tey dywizyi pieszej. Jenerał-major, *Ditmar* 2, dowódca 3ciey brygady dywizyi połączoney 5go korpusu piechoty; jest mianowany dowódcą 3ciey brygady 15 dywizyi pieszej. Liczący się w jezdzie półkownik, *Podobiedow*, policmeyster st-petersburski, przechodzi do służby cywilney z rangą rzeczywistego radcy stanu.

— Weszło do portu krońszadzkiego po dzień 27 h. m. 1183 okrętów; wyszło 922.

Sankt-Petersburg dnia 31 sierpnia.

(= Gazety Senackiey.)

NAYJAŚNIEJSZY CESARZ JEŃOMOŚĆ, na okazanie szczególnych względów ku służbie odznaczającej się gorliwością, a zaświadczoney przez JEŃO CESARSKĄ WYSOKOŚĆ CESARZEWICZĄ, naylaskawiey mianować racył Kawalerami orderów: s. *Równego z Apostołami Xięźcia Włodzimierza 2giey klasy*: jenerała porucznika *Włodka*, naczelnika dywizyi ułańskiej litewskiej i jenerała-porucznika, *Sawoyini*, naczelnika 24tey dywizyi pieszej— Orderu s. *Anny pierwszey klasy*, *Cesarstką Koroną ozdobionego*, jenerał-majora, *Wieljaminsowa* 2go, naczelnika sztabu oddzielnego korpusu litewskiego, jenerał-majora, *Rejbnica*, naczelnika 25tey dywizyi pieszej— Orderu s. *Anny 1szej klasy*, jenerała-majora, *Brayko*, dowódcę 1szej brygady 25tey dywizyi pieszej.

— Na zaświadczenie Wodza Naczelnego 2go Woyska, o niespracowanej czynności i gorliwości w rzeczach służby, rzeczywisty radca stanu, *Fon-ton*, naylaskawiey mianowany kawalerem orderu s. *Anny 1szej klasy*, *Cesarstką Koroną ozdobionego*.

— CESARZ JEŃOMOŚĆ, przychylając się do prośby Rzeczywistego radcy stanu Senatora *Muchanowa*, przez naywyższy ukaz do Rzządzającego Senatowi pod dnem 19 sierpnia, racył go uwolnić, z przyczyny zruynowanego zdrowia, na urlop bez terminu, z zachowaniem pobieranych teraz wyzuaczeń.

— Dyrektorowi kancelaryi kontroli Państwa, rzeczywistemu radcy stanu, *Karniejewemu*, naymilszociwiey nadane w posiadanie wieczne i potomne 2,000 dziesięcin ziemi.

— Sprawujący obowiązki dyrektora szpitalow 2giey Armii, Polowy mistrz prowiantow teyże Armii, radca stanu, *Kuryk*, wyniesiony do rangi 4tey klasy.

— Wice-dyrektor departamentu prowiantowskiego ministryum woyskowego 5tey klasy, *Cymbalistów*, podniesiony do rangi 4tey klasy.

— Naczelnicy oddziałowi kancelaryi Naczelnika Głównego Sztabu J. C. M., radcy woyskowi, *Briskorn* i *Iwanow*, podniesieni do rangi 5tey klasy.

— Radca kollegialny, *Kokoszkin*, znajdujący się przy poselstwie J. C. M. w *Paryżu*, mianowany radcą stanu.

— Naczelnikowi sztabu woysk rezerwowych, jenerał-majorowi, *Ekelnowi*, naymilszociwiey nadane są w posiadanie wieczne i potomne 3,000 dziesięcin ziemi.

— W najwyższym ukazie J. C. M. objawionym Rządzącemu Senatowi, przez zarządzającego ministerium sprawiedliwości, Towarzysza Ministra, P. Sekretarza Stanu *Daszkowa*, d. 19 sierpnia, wyrażono: „P. Jenerał-Adjutant *Benkendorf*, komunikował P. Zarządzającemu Ministerium sprawiedliwości, iż CESARZ JEGOMOŚĆ w czasie przebywania swojego w Gubernii Podolskiej raczył oświadczyć życzenie, iżby szlachta tamieczna zachęcana była do służby wojskowej. Na skutek tego Marszałek Gubernialny Podolski, Hrabia *Przedziecki*, przedstawił, iż szlachta traci ochotę wchodzenia do służby wojskowej przez trudności i zwłokę, jakie napotyka przedstawiając do Heroldyi dokumenta o ślachtetnym ich pochodzeniu; i gdy szlachecka jonealogeniczna księga gubernii podolskiej zupełnie już ukończona przez Zgromadzenie Deputacyjne Szlacheckie, przeto Marszałek Gubernialny, dla uprzątnienia tych trudności prosił N. a. y. miłościwszego rozwiązania, ażeby młodź ślachtetna gubernii podolskiej przyjmowana była do służby cywilney i wojskowej, za świadectwami Zgromadzenia Deputacyjnego Podolskiego, stwierdzonemi podpisem Marszałka Gubernialnego. Wrzeczy tej P. Jenerał-Adjutant, *Benkendorf*, wchodził do CESARZA JEGOMOŚCI z n. a. y. poddaniejszą zapiską, na której JEGO CESARSKA MOŚĆ własnoręcznie napisać raczył: „*Naprzód Księga Jonealogeniczna ma być sprawdzona, a potem nie będzie trudności w przyjmowaniu szlachty do służby za samym atestatem Marszałka.*”

— CESARZ JEGOMOŚĆ, d. 24 lipca, potwierdził projekt prawideł rekrekcyjnej powinności Żydów rolników, z rozporządzenia Rządu osiedlonych na gruntach skarbowych w gubernii Chersonskiej, oraz prawidła lepszego urządzenia ich osiedlenia.

— W piątek, dnia 25 sierpnia, Jego Wysokość Xiążę Perski, *Chozrew-Mirza*, powtórnie zaszczylił Akademię nauk swoim odwiedzeniem, i raczył oglądać resztę jej zbiorów. Po obejrzeniu gabinetów: anatomicznego i mineralogicznego, Wysoki Gość ze szczególną uwagą oglądał rzadkości muzeum egypskiego. Badając jedną zwinętą trąbkę papieru egypskiego, Jego Wysokość, wspólnie z kilkoma osobami swego orszaku, postrzegł na niej cyfry arabskie. To dało powód dyrektorowi muzeum, P. Radcy Stanu, *Grese*, pokazać Jego Wysokości litograficzną kopią podobnej zwinętej trąbki papieru egypskiego, zachowaną w uniwersytecie krakowskim: *exemplum papyri aegyptiacae, quam universitati cracoviensi dono dedit Jos. Senkovsky, 1826.* Na skutek uwagi, uczynionej przez J. W. Hrabiego *Suchtelena*, „iż miłośnikowi nauk, Xięciu, stającemu się tak wielkim w tej rzeczy uczestnikiem, może będzie przyjemnym mieć sobie coś podobnego, dla czynienia dalszych swych badań, i że to zdoła w niespodziany sposób podać okoliczność ku jakimkolwiek odkryciom naukowym,” wszyscy obecni akademicy, wspólnie z P. dyrektorem muzeum, poczytali sobie za przyjemność, złożyć Xięciu w darze, przez Hrabiego *Suchtelena*, tę kopią litograficzną, którą też Jego Wysokość łaskawie przyjął. Potem, obejrawszy wieloskładny i sztuczny mechanizm pisarskiego kantorku *Rentgena*, Xiążę raczył udać się do gabinetu monet, chcąc go obejrzyć z większą pilnością. Tu, oprócz monet, zwróciły na się uwagę Jego Wysokości ozdoby złote z motyw sybirskich i różna broń starodawna. Nakoniec, Wysokiemu Gościowi pokazane było obserwatorium i widok z płaszczyny, gdzie dyrektor obserwatorium kazał postawić perspektywę. Opuszczając akademię, Xiążę, również, jak i pierwszego razu, raczył oświadczyć w nader pochlebnych słowach zupełne swe podziękowanie i zadowolenie. (G. S. P.)

Odessa dnia 24 sierpnia.

(Journal d'Odessa.)

W dniach 22 i 23 sierpnia, przybyło tu ze zdobytych portów tureckich jedenaście statków, z których na siedmiu przywieziono jeńców z *Sylistryi*.

— Zawczora, na brygantynie *Eroe*, przybył z *Burgasu* Adjutant Naczelnie-dowodzącego Armią Hrabia *Dybicza-Zabalkańskiego*, Rotmistrz Gwardyi, Hrabia *Tolstoy*, z doniesieniem CESARZOWI JEGOMOŚCI, o zajęciu przez wojska nasze, w dniu 8 t. m., miasta *Adryanopola*, i z trofeami tego nowego zawojowania. W czasie zbliżenia się Armii Rosyjskiej do miasta, było w niem do 10,000 wojska regularnego, pod naczelnictwem *Halila-Baszy*, który chciał stoczyć bitwę; mieszkańcy atoli oświadczyli mu, że go nie wpuszczą na powrót do miasta, jeżeli odzium jego zostanie pobity. Na skutek czego broń złożył i otrzymał pozwolenie oddalenia się drogą do *Filippolu*, a twierdza została zajęta bez najmniejszego krwi rozlewu. Mieszkańcy, nie oddzielając Chrześcian od Mahometanów, przyjęli Rosyan z oznakami radości, i wszyscy bez wyjątku pozostali spokojnie w swych domach; maństwo ludu wyszło na spotkanie zwycięzców, z owocami i chłodzącymi napojami. Kramy wszystkie były otwarte; a na rynkach trwa po dawnemu nieprzerwana czynność: kawiarnie są napełnione gośćmi, którzy palą fajki i piją kawę, tak spokojnie, jak gdyby nic nowego nie zaszło. Naczelnie-dowodzący założył główną kwaterę swoją w starym zamku, *Eski-Seraju*, przy murach *Adryanopola*; Armia zaś rozłożyła się obozem na okół jego. Bardzo piękne koszary, zaledwie tylko ukończone przez *Mahmuda* dla nowych wojsk regularnych, z nader obszernymi pomieszkaniem i ślicznymi fontannami świeżej wody, jakby umyślnie zostały przygotowane na przyjęcie Rosyan. Między a-municjami różnego rodzaju, znalezione w *Adryanopolu* bardzo znaczne zapasy prochu. Bulgarowie wszędzie spotykają wojska nasze z otwartymi rękami, i pałają chęcią pomagania im, ale, z żalem zwyciężkich wojowników naszych, nie ma dla nich z kim walczyć: straszni czasem Ottomanowie uciekają od nich i broń rzucają, poczytując za rzecz niepodobną stawić im opór.

— Mieszkańcy naszego miasta zostają w zaspakajającym stanie zdrowia. Trzema dniami pierwej na przedmieściu *Moldawiance*, zaski zarazy pokazały się na kobiecie, która była na usługach u P. *Kruga*, którego cała familia, jak już wiadomo, dawno zostaje w bardzo wielkiem podeyrzeniu; oprócz tego, na córce pewnego artylleryzisty pokazała się niepewna choroba. Medycy nieuznali jej jeszcze za zarażoną; jednakże z całą swą familią i ze wszystkimi, którzy z nią mieli związek, wzięta została do kwarantanny. W *Kufalniku* i *Usatowych chutorach* zaraza zdaje się być całkiem zatamowaną; nie ma żadnego zmarłego, ani podeyrzanego chorego między mieszkańcami obu tych wiosek.

Arzerum, dnia 8 lipca.

(z Pszczoly Północney.)

Z polecenia P. Głównodowodzącego Oddzielnym Korpusem Kaukaskim, Pana Jenerał-Adjutanta Hrabiego *Paskiewiczza Brywańskiego*, wszystkie wojska korpusu działającego, wczora, o godzinie 8 zrana, były wyprowadzone, na parady cerkiewną, na plac, przed miastem leżący, i uszykowane w kwadrat, którego pierwsze linie wewnętrzne składała piechota; drugie za niemi, artyllerya i jazda regularna; trzecie: półki kozackie i półki muzulmańskie; w środku zaś kwadratu był rozbity namiot obozowy cerkwi korpusu. P. Głównodowodzący, przybywszy do wojsk, objechał je, i msza ś. zaczęła się o godzinie 10. Po odprawieniu jej, przy pulpicie, postawionym u drzwi wschodnich cerkwi, śpiewane były soborem modły dziękczynne Dawcy zwycięstw, który poddał orężowi naszemu *Arzerum*, i dopomógł Głównodowodzącemu zgą armią do pogromienia Wielkiego Wezyra, o czém przeczytano wojskom uwiadomijący rozkaz dzienny. W czasie zanosenia modłów, o zesłanie długich lat dla N. a. y. miłościwszego CESARZA JEGOMOŚCI i N. a. y. miłociwskiej Jego Familii, rozległ się huk armat. Na sto jeden wystrzałów artylleryi polowej, odpowiedziały 101 wystrzałami artyllerya z cytadelli arzerumskiej. Poczem wszystkie wojska, które się

znajdowały na parady, przeciągnęły: piechota skorym krokiem plutonami, jazda i artyllerya ryszają. Natłok ludu był niezmierny. Wieczorem cyradella i miasto były oświecone, spalono fajerkwerk, i przez całą noc mieszkańcy, chrześcijanie, w śpiewach i muzyce narodowej, wynurziali szczerą, nieprzymuszoną radość. Sami Turcy, bez żadnego wezwania, przez wystawienie różnokolorowych latarni po oknach swych domów, należeli do tej powszechney festyuy.

KRÓLEWSTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 12 września.

(z Gazety Warszawskiej).

Dnia wczorajszego, jako w rocznicę Imienia Jego Cesarzewickiego Mości WIELKIEGO XIĘCIA ALEXANDRA NASTĘPCY TRONU, tudzież rocznicę Urodzin JEJ Cesarzewickiej Mości WIELKIEJ XIĘŻNY OLGI NIKOLAJEWNY, odbyło się solenne nabożeństwo, tak w kaplicy zamkowej, jako też w kościele metropolitalnym *s. Jana*, na którym znajdowały się wszystkie władze rządowe; tudzież lud, licznie zebrany. Z powodu uroczystości dnia tego JW. Hr. *Sobolewski*, prezydujący w Radzie Administracyjney, dał świetny oświecony Pałacu Namiestników Królewskich, a wieczorem w Teatrze Narodowym było bezpłatne widowisko dla ludu.

— Nadeszły z Moskwy wiarogodne doniesienia, iż tamże przybyła wiadomość o wzięciu *Trebiżonu* przez woyska z korpusu Jenerała Hr. *Paskiewicza-Erywańskiego*.

(z Kuryera Warszawskiego.)

Xiążę *Jabłonowski*, Cesarzsko-Austryacki Tainy Radca, przybył do Warszawy.

Do Litwy wyjechał JW. Senator *Nowosiłcow* i JW. Gubernator *Grodziński* *Bobiatyński*.

Listy kupieckie donoszą, że w końcu z. m. w *Holandyi* znowu znacznie ożywił się handel zbożowy, kupowano za nieco podwyższoną cenę, nie tylko pszenicę, lecz żyto i jęczmień.

N I E M C Y.

Drezno dnia 21 (9) sierpnia.

Wczora wieczorem przybyła tu Jasnie Oświecona Xiężna Jejmość *Lowicka*, i stanęła w domu gościnnym, nazwanym *Wiedeń*. Dzisiaj spodziewają się WIELKIEGO XIĘZĘCIA CESARZEWICZA. Mówią, iż JEJ WYSOKOŚĆ zahawi tu tylko trzy dni i wyjedzie do *Ems*. (z *Rus. Inv.*)

Od brzegów *Meniu*, dnia 28 sierpnia.

JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ CESARZEWICZ, Wielki XIĄŻE *KONSTANTY PAWŁOWICZ*, d. 27 t. m. raczył przybyć do *Frankfortu nad Menem*. (z *Pszczoły P.*)

— Donoszą z *Kolonii*, pod d. 24 b. m.: „Za kilka dni będziemy świadkami wypadku, któregośmy nie oglądali od r. 1775: spodziewają się w naszym porcie statku angielskiego, *Józef i Anna*, z bawełną egiptką, drzewem kampezowem i saletrą; prosto z *Londynu*.”

— Biskup *Ratysboński* zakończył życie d. 22 b. m., następcą po nim jest jego koadjutor, sławny *Sailer*, biskup *Germanikopolitański*. (J. d. S. P.)

N I D E R L A N D Y.

Bruxella dnia 29 sierpnia.

Król Jmć dozwolił ogłoszenia bulli z d. 18 lipca, obwieszczającej katolikom wstąpienie na stolicę Apostolską *Piusa VIII*, z tym atoli warunkiem, że punkta, formuły i wyrażenia tej bulli, niezgodzące się z prawami królestwa, nie są potwierdzone.

— Otrzymałmy wiadomości z *Batawii* pod d. 8 maja. Uwięzienie wielkiego kapłana *Kiaża* *Mudzo* natchnęło między buntownikami chęć wycisnąć w układy; lecz pretensye ich tak były przesadzone, że rząd przyjął ich nie mógł bez obrażenia swej godności, a kroki nieprzyjacielskie znowu się rozpoczęły. Jeneralny wice-gubernator zdaje sprawę z wielu interessów; których skutki były nam pomysłne. *Diepo Nigoró* wszelkiemi sposobami u-

siłuje oprzeć się, lecz jest nadzieja, że będzie go można zmusić. (J. d. S. P.)

A N G L I A.

Londyn dnia 27 sierpnia.

(z Gazety Warszawskiej).

Królowa Portugalska, *Donna Maria da Gloria*, przybyła wczora wieczorem do *Portsmouth*, w towarzystwie Margrabiego *Palmella*, Vice-Hrabiego *Itabayana* i kilku urzędników dworskich. Z okna pokoju swego przypatrywała się parady i przeciągnięciu woyska, które czyniło jej przyzwoite honory. Królowa dziękowała każdemu oficerowi za salutowanie. Za przybyciem Królowey, znajdujące się w *Portsmouth* fregaty *Brezylisckie* wywiesiły bąderę swoją, a officerowie ich udali się na ląd, dla złożenia Królowey hołdu uszanowania. Co chwila spodziewają się tam przybycia Cesarzowej *Brezylisckiej*, która jednak (jak słychać) nie wysiądzie na ląd, lecz zaraz uda się na fregatę *Brezyliscką*.

Tuteysza gazeta *Globe* pisze: „Posłowie zagraniczni miewali często w tych dniach długie czynności w wydziale spraw zagranicznych, z kądnoszą, iż *Hrabia Aberdeen* podał im bardzo ważne przełożenia.”

Zamiast dotychczasowych statków pocztowych, używane będą do żeglugi do *Malty* statki parowe.

Kapitan *Dikenson*, który należał do bitwy *Nawaryńskiej*, i potem od jednego z *Mocarstw* otrzymał nagrodę w orderze, lecz na przełożenie *Admirała Codrington*, który dostał, iż z niego nie był kontent, jej nie dostał, żąda teraz oczyścić się przed sądem wojennym z zarzutów, jakie czyni mu *Admirał*, a mianowicie: iż przez omyłkę celował działami przeciw okrętowi *Angielskiemu Albion*; iż Kapitana okrętu *Genua* miał za umarłego, gdy tymczasem officer ten ciężko rannony żył jeszcze do dnia następującego, nakoniec, iż doniesienia jego nie zgadzają się z *Dziennikiem okrętowym*.

— Dnia 28 —

Tuteysza gazeta, *Examiner*, pisze, iż gabinet *Angielski* nie chce wcale wdawać się czynnie w wojnę *Rosyi z Turcyą*.

Sąd wojenny na kapitana *Dikenson* zaczął się na okręcie *Victory*, i jeszcze słucha zeznania świadków. *Pan Codrington*, jeden z najgłówniejszych świadków, oświadczył, iż niektóre okoliczności słyszał od innych, i z powodu dawności czasu nie może dać dokładnego objaśnienia. Gazety tuteysze umieszczają listy do *Admiralicyi*, w których *Pan Codrington* wystawia pobudki wstrzymania zaszczytu, przeznaczonego dla kapitana *Dikenson*. Gazeta *Morning-Chronicla* mniema, iż ze wszystkiego, co dotąd ogłoszono, zdaje się okazywać, że *Admirał Codrington* przed bitwą *Nawaryńską* miał dwojakie instrukcyje: ustne i na piśmie; i że niezgodność tych instrukcyj zrzędniała złożenie urzędu *Wielkiego Admirała* przez *Xiążęcia Klarencyi* i odwołanie *Pana Codringtona*.

— Dnia 29 —

Do wydziału spraw zagranicznych nadeszły listy urzędowe od *Pana Gordon* ze *Szambulu* pod d. 8 b. m. z wiadomością, iż *Sułtan* zmienił swój sposób myślenia i skłania się do zawarcia pokoju. Odprawiło się potem w rzezonym wydziale rada gabinetowa, która trwała półtory godziny. Wieczorem wyprawiono gońca z listami do *Panów Gordon* i *Dawkins*, oraz do *Pana Adams*.

Odebrany tu list z *Gibraltaru* pod d. 12 b. m. donosi, iż nadeszła z *Tangeru* wiadomość o klęsce, poniesionej przez flotyllę *Austryscką* podczas uderzenia na *Salée*; strata jej wynosi 160 ludzi poległych, rannonych i w niewolę wziętych. Flotylla składała się z fregaty, z korwet i brygu.

F R A N C Y A.

Paryż, dnia 30 sierpnia.

(z Gazety Warszawskiej).

Onegdaj wieczorem pracował Król Jmć z Mi-

nistrem spraw zagranicznych. Wezoraż pożegnał Monarchę Xiążę *Orleanu* z rodziną swoją, wyjeżdżając do dóbr swoich w *Auvergne*. Xiążę *Chartres* wyjeżdża do obozu pod *Luneville*.

Jeden z Dzienników tutejszych doniósłszy o przybyciu Vice-Hrabiego *Chateaubriand*, dodał, iż nazajutrz tenże Vice-Hrabia pojedzie do *St. Cloud*, na posłuchanie u Króla Jmci, podawszy o to prośbę Ministrowi spraw zagranicznych. Prosił on o uwolnienie siebie od urzędu Pośta przy Stolicy Apostolskiej, a Monarcha przychylił się do jego życzenia.

PRUSSJA.

Berlin dnia 5 września.
(z Gazety Warszawskiej).

Dzisiejsza *Gazeta Rządowa Pruska* zawiera co następuje: „W *Korrespondencie Niemieckim* (N. 239 z dnia 27 sierpnia), a z niego w *Powszechnej Gazecie* i kilku innych piśmie publicznym, umieszczony był pod napisem z *Berlina* 21 sierpnia artykuł o mniemanych, bardzo żywych rozprawach, które miały zająć w *Londynie*, między pierwszym Ministrem Xiążęciem *Wellingtonem* a tamecznym Pośtem Pruskim. Jesteśmy upoważnieni oświadczyć naywyraźniej, iż wspomniany artykuł ani słowa prawdy nie obemyja, i że tak cała powieść, jako i szczegóły, są zmyślone. W przyjacielskich i nigdy niezasepionych stosunkach między Prusami i Anglią, nie można nawet pomyśleć o podobnych zdarzeniach.”

TURCJA.

Stambuł, dnia 10 sierpnia.
(z Gazety Warszawskiej).

Wezoraż odprawiono się uroczyste przeniesienie Sułtana i Sandżak-Szeryfu, chorągwi Proroka, z obozu pod *Terapia* do koszar w *Ramis-Czyflik*, z których Sułtan oddał się był d. 12 maja r. b. Sułtan nie jechał, jak dawniej, na koniu, lecz siedział w sześciokonnym, suto złotem ozdobionym powozie, otoczony Ministrami swymi; towarzyszyło mu wojsko obozowe, wynoszące blisko 2000 ludzi, pod dowództwem *Osmana* Baszy. Sandżak-Szerif niósł konno jadący *Nikib-ol-Eszraf* (naczelnik Emirów), a sznurki trzymali pieszo idący Emirowie. Gdy Sułtan wyruszał z *Terapia*, salutowała go flotta, stojąca na kotwicy w zatoce *Bujukderskiej*, a będące tam okręty angielskie (*fregata Blonde* i *slup Riflesan*), wystrzeliły także 21 razy z dział; poczem Kapitan Basza udał się zaraz na wspomniane okręty, dla podziękowania dowódcom ich za to.

Wielki Wezyr miał otrzymać rozkaz, aby obronę *Szumli* zdał znanemu *Hussein* Baszy, terazniejszemu dowódcy w *Ruszczuku*, i aby sam oddaliwszy się ztamtąd, objął naywyższy kierunek działaniami wojskowemi z tej strony *Batkanu*. W obecnej chwili niewiadomo jeszcze, czyli oba dowódcy uskutecznią już to zalecenie.

W oszańcowanym obozie w *Ramis-Czyflik* zebrali się ma znaczne wojsko, jest już tam 12,000 ludzi.

Nad urządzeniem obrony miasta pracują z pośpiechem; wszyscy prawowierni odebrali rozkaz stawić się na pospolite ruszenie. Odbywają się narady Dywanu. Także Ministrowie Dworów zagranicznych miewają częste z sobą i z Reis-Effendim narady. Gońcy przyjeżdżają i wyjeżdżają co chwila.

Położenie nasze jest coraz niebezpieczniejsze: Rossyanie bowiem szybko zbliżają się do stolicy. Sułtan nie posiada żadnego środka do ich wstrzymania, i jak mniemają, będzie musiał uleść przewadze okoliczności i życzeniom Muzułmanów, głośno pokoju żądających. Stronniwo Janczarów zaczyna wiszącą nad nami burzę czynić jeszcze groźniejszą, i podobnie się burzyć, lubo jeszcze w cichości. Spokojność jednak stolicy nie została dotąd przerwana. Niechęć Turków powiększa się

z każdym dniem; w wielu miejscach podłożono jałogień; z tego powodu wyszedł furman nakazujący, aby w każdym domu ciągle jeden człowiek przez noc odbywał straż, i żeby stało w pogotowiu kilka cebrów wody. Porosyłańo sikawki do wszystkich części miasta i przedmieść. Jedyną pociechą dla Partji jest jeszcze nadzieja, którą pokłada w przywróconych po części związkach przyjaźni z Anglią i Francją, lubo jej nie tajno, iż w dalszych układach dadzą się napotkać wielkie trudności. Pochlebiamy sobie także, iż za wplywem Pruskiego Jenerała *Muffling*, który był słaby, ale pomimo to miał już naradę z Reis-Effendim, i wręczył mu notę Pruskiego Dworu, wkrótce przyjdzie do porozumienia się, a następnie i do zawarcia pokoju.

Do *Kirkliissi*, obwarowanego przez *Abdurachmana* Baszę, i ubezpieczonego od napadu, wyruszyło 10 do 12,000 wojska.

Dnia 6 sierpnia statek parowy Rossyjski przybył aż do uścia Bosforu; pokrzyżowały niejaki czas, wystrzelił 6 razy do zamków, i odpłynął.

Tłumacz Partji, *Iszak Efendi*, został przełożonym inżynierów.

Słychać, że Rossyanie przeszli już *Kirkliissi*; byłiby przeto zaledwo 40 godzin drogi od stolicy.

Do *Karaburnu* wysłano wojska, i *Serskier* już kilkakrotnie tam się udawał; obawiają się bowiem w tym miejscu wylądowania Rossyan.

Nedżib Efendi, Inspektor fabryk prochu i Agent Baszy Egipskiego, został wysłany z pewnym poleceniem do gór *Strandża*, gdzie się okazały ślady powstania między tamecznymi Rajasami.

Stolica tutejsza używa ciągle nayzupełniejszej spokojności, i od czasu, jak rozoszała się wiadomość, że Porta okazuje się powolniejszą na propozycje Pośłów Wielkiej Brytanii i Francji względem pacyfikacji Grecji, jest także nadzieja, iż zawarcie pokoju z Rossją położy koniec klęskom wojennym.

Dziś wieczorem z *Odessy* okręt *Sardyński* z 40 jeńcami tureckimi, za którymi wkrótce przybędzie 60 innych jeńców, których N. Cesarz Rossyjski posyła, wywzajemniając się za uwolnienie wysłanych ztąd przed dwoma miesiącami jeńców wojennych Rossyjskich.

— Dnia 14 —

Porta, strwożona wielkimi postępami wojska Rossyjskiego, skłoniła się do wejścia w układy o pokój. Reis-Effendi oświadczył Panu *Gordon* i Hrabie *Guilleminot*, iż W. Sułtan chce przyjąć traktat z dnia 6 lipca 1827 i na zasadzie umowy *Akermańskiej* układać się, e prócz tego zezwoly na znaczne korzyści handlowe dla Rossyi. Północnicy Tureccy nie wyjechali jeszcze do głównej kwatery Rossyjskiej, lecz niezwłocznie mają się tam udać.

— Dnia 16 —

W ostatnich tygodniach byliśmy świadkami dwóch bardzo ważnych układów, z których jeden tyczył się przywrócenia pokoju między Portą i Rossją, a drugi losu Grecji. Jenerał Pruski *Muffling*, który przybył do *Pera*, i wkrótce potem miał kilka narad z Reis-Effendim i tutejszymi Pośłami wielkich Dworów, pozyskał (jak słychać) przed kilką dniami cel wystania swego: gdyż Porta oświadczyła gotowość do zawarcia pokoju i wypełnienia głównych warunków Manifestu Rossyjskiego; zleciła oraz wydać rozkaz Wielkiemu Wezyrowi, aby z Jenerałem *Dybiezem* wszedł w układy względem przywrócenia pokoju. Drugi układ względem interesów Grecji, musiał z natury swojej iść w równi z pierwszym: bo główna okoliczność, to jest, uznanie traktatu z dnia 6 lipca, stanowi jeden z warunków Manifestu Rossyjskiego. Lecz nie tylko względem tego głównego przedmiotu, ale oraz względem podrzędnych okoliczności, przyjęła Porta propozycje obudwóch Pośłów, Angielskiego i Francuzkiego.

Pozwolono drukować. Zpolecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

Wilno dnia 9 Września o. s. 1829 roku.

Ogłoszenie poraz 2gi i 3ci.

Publiczna sprzedaż.

2. Litewsko-Wileńska Izba Powszechny Opieki niniejszém ogłasza, iż w niey będzie przedawany z targu aukcyjnego, dany na ewikoyą, za uchybieniem terminu, dom murowany wystużonego Professora Radey Stanu Reezki, położony w mieście Wilnie, na przedmieściu Łukiszkach pod N. 856, do czego naznaczone trzeciokrotne terminy, w dniach: pierwszy 27, drugi 30 septembra, i trzeci ostateczny 3 oktobra tego 1829 roku. Choćcy dom ten kupić, mogą przybywać do Izby Powszechny Opieki w dniach pomienionych w czasie posiedzeń i widzieć w niey przedającego się domu inwentarz z ocenką. Dnia 20 augusta 1829 roku.

Непременный Членъ Коллежской Ассесоръ и Кавалеръ Пепръ Клейснъ.
Секретарь И. Солимани.

2. Od Mohilewskiej Izby Powszechny Opieki ogłasza się, iż w niey, za uchybieniem terminu, będzie przedawany, dany na ewikoyą majątek obywatela Piotra Fiszera, w powiecie Czerykowskim we wsi Hlybach 75 dusz płci męzkiej z nowo narodzonymi, z ich majątkiem, gruntem i pańskim zabudowaniem, oceniony podług 10cioletniej intraty 11,000 rubli assygu.; chcący zaś ten majątek kupić, ażeby stawili się do tej Izby na terminy w dniach: 20, 23 grudnia tego, i 2 stycznia 1830, roku.

Sekretarz Hołyński.

2 Od Mohilewskiej Izby Powszechny Opieki niniejszém ogłasza się: że w niey będzie przedawany z publicznego targu, nieruchomy, za uchybieniem terminu, majątek Obywateli Powiatu Mściśławskiego Ignacego i Benedykta Surynów, w różnych wsiach ze 100, tylko 77 płci męzkiej dusz włościańskich, znajdujących się podług ostatniej rewizyi, z ich majątkiem, siemienistością, gruntem i folwarcznem zabudowaniem, oceniony podług 10letniej intraty 13,260 rubli assygnacyami; życzący kupić ten majątek ażeby się stawili do tej Izby na terminy w dniach 20, 23 grudnia tego, i 2 stycznia następnego 1830 roku.

Sekretarz Hołyński.

Wezwanie Kredytorów i Debitorów.

2 Sąd Magistratu Miasta Wilna, wspólnie z Urzędniakiem Powiatowym, przywoławszy na dniu 15 marca, idącego roku sprawę exdywizorską massy Obywateli Wileńskich Antoniego i Juliana Dauszkiewiczów, oraz Jana i Katarzyny Kabazewiczów, gdy po kilku odkładach i dopełnionej ze strony Dauszkiewiczów, edyktałny po kredytorów i debitorów adcytacyi, stanłości stron przez zapozwy powołanych (oprócz W. Antoniego Czaplńskiego Chor.) doczekać się nie mógł; z tego powodu przez zapisaną w dniu 4 idącego miesiąca septembra rezolucyą, postanowił: takową sprawę jeszcze do dnia 16 tego miesiąca odroczyć, a między tém wszystkich kredytorów i debitorów, pierwszych do bezwłócznego objawienia swoich stosunków, a drugich do uspra-

wiedliwienia się przez awizacyą wezwać z uwiadomieniem, że Sąd niniejszy od dnia oznaczonego, ciągle na poobiednich sessyach kontynuowaniem wyrażoney sprawy zajmować się będzie.

Marcin Straus Burmistrz.

U w i a d o m i e n i e.

2. Niżey wyrażony Antoni Pohl w krótkim pobycie w tutejszym mieście ma honor donieść, na żądanie wielu Amatorów mey/zręczności nogą, widzieć można każdego dnia od godziny 5 do godziny 7. Cena biletu zł. 1. Miejsce widowiska w domu W. Werewkinowey za Ostrą-bramą.

Wolno drukować Policmeyster Chrząstowski.

P o z e w.

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnającego całą Rosyą etc. etc. etc.

3 Urodzonemu lub jakiegokolwiek bądź stanu Ignacemu Minkiewiczowi Obywatelowi miasta Bielska pozew przed Sąd spraw cywilnych Bielskiego i Drobieckiego Pttu na kadencyą Sto-Michalską w mieście Bielsku sądzić się mającą z powodztwa Urodzonego Daniela Gierchanowskiego 8 klasy Smotrytiela magazynu Nowogrodzkiego, w referencyi do obligów przez obżałgo wydanych, i akta Magistratu Bielskiego oblatowanych, wynosi się a mianowicie oto: w roku 1816 obżałny Delt. na obligi dwa: jednego w dacie 1 junii rubli assygnacyynnych trzy tysiące, drugiego zaś w dacie 1 julii rubli assygnacyynnych dwa tysiące zawinięś żałmu Dltorowi i na wieloliczne zapotrzebowanie prócz nadpłaconych tysiąca rubli assygnacyynnych, pozostałych cztery tysiące rubli takichże opłacić niechcesz, procentów od nich należnych nieopłacasz, owszem wszedłszy w umowy ze swemi kredytorami, majątek będący w mieście Bielsku oddałeś onym w tradycyą i z zamieszkania swojego wydalifeś się w drugie gubernie, leczem żał. Dltorowi w upomnieniu się swey należności mitregę uczynifeś, że żały Dltor na przejażdżki ile w służbie Monarszey ze znaczną utratą swoją dla dopomnienia się do Bielska zjechać był przymuszonym. Niewidząc satysfakcyi swojemu długowi z majątku obżałgo będącego pod tradycyami zmuszony jest położywszy jedną kopię pozwu niniejszego w domie do obżałgo należnym a w tradycyą zajętym pod N. 10 w mieście Bielsku sytuowanym, przez drugą umieszczoną w Gazecie Kuryera Litewskiego wezwawszy obżałgo delatora i przyysć do Sądu Cywilnego Bielskiego i Drobieckiego Pttu z prośbami za wgórze pomienionemi obligami zawinione 4000 rub. assygnac. wraz z należnemi procentami po odtrąceniu nadpłat jeżeliby się te okazały, sądenia; inekwitacyi do wszelkiego majątku tak ruchomego jako też nieruchomego, gdziebądź okazać się mogącego na skutek opisu a nawet i do samey osoby wskazania; zwrot kosztów prawnych i na przejażdżki poniesionych, oraz tego wszystkiego co przy sprawie dowo-

dzenym będzie i co sprawioliwość mieć chce decydowania z wolną poprawą tej żaloby. Pisan 1829 roku miesiąca augusta 5 dnia.

Roku 1829 miesiąca augusta 5 dnia takową kopią zgodną z oryginałem i kopią położoną na gruncie w domu pod N. 10 stronie powodowej na żądanie onej dla wydrukowania w Gazetach Kurjera Litewskiego wydają i oną podpisują. Dat ut supra świadczą Wóznym Powiatu Bielskiego Zacharyasz Kadłubowski.

Dozwala się drukować, Wilno dnia 31 sierpnia 1829 r. Cenzor L. Borowski.

Sądy Exdywizorskie.

3 Sąd Taxatorsko - Exdywizorski dekretem remissyynym w Sądzie Głównym Mińskim 2go Departamentu na dniu 20 lipca bieżącego roku ogłoszonym nad funduszami s. p. Kazimierza Karnickiego Marszałka ustanowiony, wyrokiem swoim pierwszozjazdowym w dniu 23 sierpnia 1829 roku zapadłym, komportacją w Ziemstwie Mińskim na dzień 10 września tegoż roku dopełnić nakazał, za termin powtórnego zjazdu do majętności Chołchły w Wilejskim powiecie leżącej, dzień dwódziesiąty siódmego listopada bieżącego roku zakreślił, tudzież dalsze czynności pierwszemu zjazdowi właściwe załatwił i że w terminie na powtórny zjazd przeznaczonym czynnością sobie poruczoną niechybnie się zaimie, i na dopominki niejawiących się przed sobą Sądem amissją zakreśli, przez niniejszą awizacją zapowiada, oraz interessowanych do stawania przed sobą wzywa.

Ignacy Brzozowski Exdywizor i Kawaler.

Józef Wysocki P. Z. K. Exdywizor.

Antoni Rusiecki Podsedek i Exdywizor.

W e z w a n i e.

3 Demnach Ein Wohledler Rath der Kaiserlichen Stadt Riga den Curatoren der Concursmasse des hiesigen Kaufmanns Fedor Iwanow Germanow ein Proclama ad concursum creditorum desselben, so wie seiner alhier bestandenen Handlung nachgegeben, und Impetrantes zum Erhalt der Ausfertigung an Einem des Bogteiliges Gericht verwiesen worden, als werden von Einem Edlen Bogteiligen Gerichte alle und jede, welche aus irgend einem Grunde an den genannten hiesigen Kaufmann Fedor Iwanow Germanow, so wie an dessen alhier bestandene Handlung Ansprüche oder Anfordrungen zu haben vermeinen, desmittelst sub poena praeclusi et perpetui silentii angewiesen, sich mit selbigen unter Beibringung gehöriger Belege, tinnerhalb sechs Monaten a dato, spätestens bis zum 30 Januar. 1830 entweder in Person oder durch rechtsgültige und gehörig instruirte Bevollmächtigte zu melden, unter der ausdrücklichen Verwarnung, daß sie nach Ablauf solcher präclusivischen Meldungsfrist durchaus nicht weiter gehört und admittirt werden sollen. Riga Rathhaus den 30 Julii 1829.

Gross Jud. praetr. Imp. Civit. Rig. Secret.

3 Szlachetna Rada IMPERATORSKIEGO miasta Rygi Kuratorom massy konkursowej tutejszego kupca Fedora Iwanowa Germanowa pozwoliła Proclama ad concursum creditorum tak osoby dłużnika, jako też handlu jego bywszego, i odesłała dla wyexpediowania takowego Proclama proszących Kuratorów, do Sądu Woytowskiego tutejszego. Takowy tedy Sąd Woytowski zapożywa wszelkich kredytorów, którzy albo do osoby kupca Fedora Iwanowa Germanowa, albo do handlu jego jakkolwiek pretensje mają lub mieć myślą, sub poena praeclusi et perpetui silentii, ażeby się wprze-

ciągu 6ciu miesięcy, a naypoźniej dnia 30 tego january 1830 roku albo osobiście, lub przez Plenipotenta zainformanego wraz z dokumentami do rzeczy służącemi, jawili i meldowali z tém warunkiem, że po upłynieniu takowego terminu nikt więcej słuchanym i przyjętym być nie może. Dat w Ratuszu Ryskim dnia 30 juli roku 1829.

Gross Jud. Praetr. Imp. Civit. Rigens. Secret.

(L. S.)

Drukować pozwolono. Wilno dnia 31 sierpnia 1829 roku. Cenzor Jan Bärkman.

N. 374, w Warszawie dnia 21 mca lutego 1829 r.

DYREKCJA GŁÓWNA

TOWARZYSTWA KREDYTOWEGO ZIEMSKIEGO.

Stosownie do artykułu 124 prawa seymowego o Towarzystwie Kredytowym Ziemskim, ogłasza, iż listy zastawne sztuk 3 litera C. N. 7.645, 7.646, 7.647, wraz z 10 kuponami, skradzione zostały właścicielowi Jackowi Mandeckiemu we wsi Malinowie w powiecie Radomskim Województwie Sandomirskim zamieszkałemu, który z tego powodu zaniósł żądanie do Dyrekcji Głównej, o wygotowanie dla niego nowych listów zastawnych; wzywają zatem wszystkich, którzyby do własności wspomnianych listów prawajakowe rościli, aby z takowemi do Dyrekcji Głównej w Warszawie w przeciągu roku jednego od dnia 15 maja 1829 roku jako daty pierwszego ogłoszenia, niezwodnie zgłosili się, inaczej rzeczzone listy zastawne umorzone zostaną.

Za Prezesa Radca Dyrekcji Głównej

M. Cissowski.

Luziński.

Pisarz Dyrekcji Drewnowski.

Wolno drukować Policmeyster Cbrząstowski.

U w i a d o m i e n i e.

z Wydawca Rysów moralności i literatury, albo postrzeżeń we względzie obyczajów, zwyczajów i literatury Anglików i Amerykanów, napisanych po angielsku przez Waszyngtona Irwinga Amerykanina i na polski język przełożonych, chcąc, jak nayprędzey, przystąpić do drukowania wymienionego dzieła, uprasza PP. Kolektorów, aby raczyli nadesłać imiona zebranych przez się prenumeratorów osobom, od których otrzymali bilety.

Przy tém, z powodu, iż niektórzy mniemają, że wzmiankowane dzieło jest jednem i témże samém, oo Galerya obrazów życia ludzkiego czyli Charaktery przez Amerykanina Waszyngtona Irwinga, przekładu Pana Bychowca; Wydawca poczytuje sobie za obowiązek twierdzić, że te dwa dzieła, chociaż od jednego autora pochodzą, jednak wcale są różne, i traktują o przedmiotach zupełnie oddzielnych.

Wydawca: Ferdynand Gutt.

Dozwala się drukować. Wilno 1829 d. 30 sierpnia Cenzor L. Borowski.

Wilno dnia 9 września v. s. 1829 roku.

Oświadczenie.

1 Roku 1829 miesiąca augusta 31 dnia. Na Urzędzie JEGO IMPERATORSKIEJ MOŚCI, Ziemskim powiatu Mińskiego Oświadczenie wespół z Remanifestem imieniem Pauliny z Omentów Brodowskiej Nadworney Sowiećnikowey Dyrektorowey Szkół Gubernii Grodzieńskiej czyni się z następnego powodu. Z niematem zadziwieniem dostrzegłszy w gazecie Kuryera Litewskiego we trzech Numerach 97 98 i 99, zamieszczone oświadczenie przez brata zeszłego męża mego ś. p. Ignacego Brodowskiego, Nadworney Sowiećnika i Dyrektora Szkół Gubernii Grodzieńskiej, W. Wincentego Brodowskiego Kollegskiego Assesora strapczego powiatu Szawelskiego i orderu s. Anny 3 klasy Kawalera podpisane, znajdują potrzebę, tak dla zaspokojenia przedwczesney, bez należytego i spodziewanego skommunikowania się ze mną, troskliwości tegoż brata, jako też dla informacji drugiego brata W. Stefana Brodowskiego, i Synowca Alexandra, oraz trzech synowic zeszłego męża mego, po zeyściu trzeciego brata pozostałych, równą koleją z mey strony odpowiedzieć następnie: pod hasłem familijney ostrożności pretextowie użytey, W. Strapczy Brodowski powątpiewając, czy zeszły mąż mój postanowił testamentowicie rozporządzenie dla nagłego zeyścia swego, uczynił przedwczesne bez poinformowania się dokładnego ostrzeżenie, iżby nikt z kredytorów zeszłego męża mego w żadne układy z nikim niewchodził i summ należnych nie oddawał, a nazywając siebie i brata swego jedynie successorem, zapowiedział, że, jeśliby się jakie okazały nieprawne Dokumenta, szukać wespół z bratem znikczemnienia niezaniebda. Lecz takie ostrożności familijnymi nazwane, nie powinny były mieć miejsca w osobie brata zeszłego męża mego, znając bowiem charakter i sposób myślenia zeszłego brata swego, a męża mego, niepowinien był powątpiewać, że on, rządząc się zawsze nacyzyszemi prawidłami Religii, moralności i cnoty, będąc oraz darem przenikliwości i mądrości obdarzony, nie mógł nie pamiętać o ówczesnym rozporządzeniu i rozdysonowaniu majątkiem wespół z mną przez ciąg przykładnego pożyćcia ubieranym, nie mógł nie zostawić śladu swoich dobrych chęci i uczuć, tudzież nie ogłosić woli swojej wedle najlepszego jego sereca rządzoney. Jakoż wcześniej bo w roku jeszcze 1822 miesiąca lipca 4 dnia uczyniony przez męża mego własnoręczny Testament, po nieodpłatowanym w roku idącym 1829 miesiąca maja 16 dnia zgonie, i przez ten nieszczęsny wypadek zadany dla mnie niezagojoney nigdy rany, przy świadkach wiary godnych i obecnych Urzędnikach znaleziony został w następnych, co do słowa umieszczających się, wyrazach: „Roku 1822 miesiąca lipca 4 dnia, człowiekiem będąc, gdy przedzey lub późniey świat ten z woli Naywyższego opuścić powinien będę, a nie wiedząc ani dnia ani godziny, kiedy się Bogu Wszzechmocnemu powołać mię do siebie podoba, oddalając się teraz z domu na czas dwumiesięczny na przypadek zeyścia mego z tego świata, następujące majątku mego czynię rozporządzenie: Naprzód, pieniądze, jakie się po mnie zostantę w gotowiznie, należec mają do nay-

„ukochańszey żony mojej Pauliny z Omentów Brodowskiej bez żadney od nikogo w tém przeszkody. Powtóre: pieniądze na obligach jakie u różnych mam obywateli, równo z datą śmierci mojej, należec mają do żony mojej, któremi ona sama bez nieczyjego wtrącenia się wtradać i rozrządzać mocną jest. Waruję tylko iżby jeden, którykolwiek oblig, nie mnieyszy jednak nad 600 rubli srebrnych, oddała siostrze i szwagrowi mojemu Wilhelmowi, i Konstancyi z Brodowskich, d'Aryenom na moją im pamiątkę, za którym oni obligiem summę zdając i na swój pożytek jako swoją własność użyć są mocni. Potrzebie: bieliznę moję, futro i odzież daję i zapisuję bratu mojemu rodzonemu Stefanowi Brodowskiemu Kollegialnemu Registratorowi. Poczwarcie: z funduszu jaki po śmierci mojej, żonie mojej kochaney Paulinie z Omentów Brodowskiej zostawuję, obowiązana ona będzie dać edukacyę synowcowi mojemu z brata mego Jana rodzonemu Leonardowi Brodowskiemu, dać stosowną edukacyę i do szkół go publicznych oddawać, nie bogato w prawdzie, lecz aby miał zawsze przyzwoite opatrzenie co do życia i odzienia, jako też co do xiążek i guwernera. Popiąte: meble wszystkie w domu i sprzęty rozmaite zostają własnością żony mojej. Poszoste: gdy tak ninieyszem rozporządzeniem całego prawie funduszu naszego wespół z żoną zbieranego, jedyną dziedziczką i successorką z matemi powyżzey wyrażonemi wyszczególnieniami czynię i staję, tak też pewny jestem, iż ona, to jest kochana żona moja Paulina uisći i dopetni to wszystko co jest wolą moją, i chęcią podług tego rozporządzenia, a używając majątku pozostałego bez zdawania nikomu i naymnieyszey kalkulacyi, proszę, aby pamiętała o familii mojej, równie jak i o rodzoney siostrze swojej Julii Omentównie, którey oblig u mnie będący natychmiast odeszłę, i od siebie jeszcze ile możności wsparcie czynić będzie. Posiódme; za duszę moją jałmużny czynić jest obowiązana żona moja, i modlitwy oraz msze święte zakupywać, a nad to zawsze o duszy mojej aby pamiętała proszę. Poósmie: za opiekunów proszę WW. JPP. Gaspra Klimkiewicza Kollegskiego Assesora, Wincentego Hryniewskiego Adwokata Sądow Głównych Gubernii Mińskiej i Stefana Brodowskiego rodzonego brata mego, proszę ich, ażeby byli łaskawi byđ opiekunami żony mojej Pauliny z Omentów Brodowskiej i wspierali ją radami swojemi i pomocą we wszystkim, oraz aby czuwali nad wykonaniem ninieyszey woli mojej, którą sam własną ręką moją piszę w Mińsku jako wyżey.” W tém brzmieniu Testament własnoręcznie skreślony, zawierający poświadczenie o zbiorze całego funduszu ze wespółney naszej pracy i starania, w czasie zobopolnego pożyćcia przez lat 18, i miesięcy 7 przedłużanego, zostawujący ślad niewyrównaney pamięci i przychylności męża mego ku mnie; znamienujący jego wcześniej utożoną wolę żadnym innym postanowieniem nie zmienioną, musiał byđ wedle ustaw krajowych uprawniony przez podanie onego do Akt Ziemskich Wołkowyskich tego powiatu, gdzie śmierć męża mego zakroczyła, przy któ-

rym uprawnieniu przez podanie do Akt właściwych, wiernie, bez żadnego utajenia, celem rzetelnej opłaty do Skarbu za walorowy papier należności, wyświeciłam fundusz po zeszyłym mężu ze wspólnego naszego zbioru obecny i pozostały, którego ogół wespół z niepewnymi debitami wynosi na rubli srebrnych 7,250, oprócz ruchomości i sprzętów rubli assygnacyjnych 4,400 oszacowanych, a którego funduszu prawdziwą, w takiej a nie innej ilości, exystencyą, juramentem stwierdzić (jesliby potrzeba było) w każdym czasie mogłabym. Pośledniey szanując wolę męża mojego, natychmiast przeznaczoną garderobę i dalsze rzeczy wedle powyżey wyrażoney dyspozycyi W. Stefanowi Brodowskiemu odestałam, i na to mam pod datą idącego 1829 Julii 18 dnia własnoręczny tegoż Stefana Brodowskiego rewers. Mając zaś za najswiętszy obowiązek uzupełnienie we wszystkiém teyże testamentowey dyspozycyi, zapewniłam siostrę zeszyłego męża mego W. Konstancyą z Brodowskich d^l Aryonowę, a terażnieyszą Nawrockę, względnie zabezpieczenia jey zapisanych 600 rubli srebrnych w oddaniu stosownego do tey ilości obligu. Powodem zaś położenia funduszu debitorów w Gubernii Mińskiej, *Extrakt Testamentu do Akt Sądu Głównego Mińskiego z Departamentu*, przy opłacie stronniczych poszlin w roku idącym 1829 miesiąca augusta 21 dnia wniosłam. A tak dopełniwszy to wszystko, co do ochrony mojej własności, i co do upoważnienia woli zeszyłego męża mojego przynależało, wątpić nigdy nie mogę, iż bracia i synowiec oraz synowice tegoż zeszyłego męża mojego, dopiero, przez publiczne ogłoszenie, poinformowanymi będąc o Testamencie własnoręcznym brata i stryja swojego, niezechcą zapewna targnąć się na ostateczną wolę jego wcześniej postanowioną, nie znajdą w sercu swoim słusznych pobudek, a tém bardziey nie uymą się nic nieznaczących przyczyn do sprzeciwienia się rozrządzeniu ich brata i stryja, zwłaszcza, że dając dowody mojej dla ich brata i stryja stałej i rzetelnej przychylności, przez samą pamięć na dobroczynne zeszyłego męża mego dla mnie względy, nie mogą być obojętną i nieczutą, a tém bardziey obcą w uczuciach moich ku jego najbliższemu rodzeństwu, ile kiedy jedną mając rodzeństwa mego siostrę, będąc umiała przekonać o skłonności serca mego nawzajem dobrego czynienia, byleby nie była zrażoną niesprawiedliwem ze mną postępowaniem, byleby oraz nie była zagnaną po ogłoszeniu terażnieyszym woli męża mojego do nowych odpowiedzi, na jakiegokolwiek bądź podobne w gazetach przez W. Wincentego Brodowskiego umieszczone zagadnienia, zamiary jego przeciwko mnie nieprzyjemne wykrywające.

Takowe oświadczenie własną ręką podpisuję,
Pawlina z Omentów Brodowska.

Roku 1829 miesiąca Augusta 31 dnia na urzędzie JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI Ziemiem Ptu Mińskiego stawając osobiscie WJPani Paulina z Omentów Brodowska Nadworna Sowiernikowa Dyrektorowa Szkół Gubernii Grodzieńskiej oświadczenie we własnym interessie do Akt na skutek podaney proźby i nastaley Rezolucyi w Protokule potoczny Ptu Mińskiego wpisala, i że jest w księgach świadczą.

Leonard Bartoszewicz Ziemiem Ptu Mińskiego Regent.

Drukować pozwolono. Wilno dnia 6 września 1829 roku. Cenzor Jan Bärkmann.

Publiczna sprzedaż.

1 W Gubernii Grodzieńskiej w Peie Lidzkim, jest do zbycia majątek Sukurcze 28 chat luduych mający, w gruntach wybornych położony, ma w zmianie po morgow 90, karczem 3 na trakcie komunikacyynym, sianozęci obfitość, dyfferency i szachownic żadnych, zaproszeniami i dekretami nie obarczony, o milę od Lidy a o 12cie od Wilna odległy. Ktoby chciał nabydź, raczy skomunikować się z W. Antonim Baranowiczem Regentem Grodz. Ptu Nowogrodz. w Nowogrodku z W. Adamem Krukowskim adwokatem subs. Pttu Lidz. w Lidzie, lub z samym dziedzicem Józefem Domeyką Sędzią Gran. Pttu Nowogr. w majątku.

Dozwala się drukować, Wilno 1829 dnia 7 września. Cenzor L. Borowski.

Nóty muzyczne.

1 Wielki 6° częściowy Kotylion kompozycyi Pana Andrzeja Listowskiego, ofiarowany JO. z Xiążąt Radziwiłłow Jurażynie, Litografowany za wiedzą Autora w Warszawie w składzie muzycznym Brzeziuy i Compt, nadesłany został do tuteyszego miasta. Dostać można w xiegarniach Typografa IMPERATORSKIEGO Uniwersytetu Glüksberga i Józefa Zawadzkiego.

Wolno drukować Policymeyster Chrzęstowski.

Do Dzierżawy.

1 Magistrat Miasta Wilna dla oddania Domu Szai Cypki w M. Wilnie przy Ulicy Żydowskiej pod N. 238 położonego z dnia 29 terażu. mca sęptembra w jednoroczną arędowną dzierżawę, do licytacyi terminu 12, 15 i 16, tegoż mca sęptembra przeznaczywszy, aby życzący ten dom wziąć w arędę na oznaczone terminu do Magistratu jawili się, w tem celu wydaje ninieysze ogłoszenie. R. 1829 sęptembra 5 dnia. Adam Goławski P. Burmistrz.

Lokacya dla Uczniów Szkolnych.

Niżey podpisany posiadający gruntownie, tak z teoryi, jako też z praktyki, języki francuzki i niemiecki, i mający na to, za potwierdzeniem CESARSKIEGO Wileńskiego Uniwersytetu wydane sobie świadectwo, z upoważnieniem dawania publicznie lub prywatnie lekcy tych dwóch języków; podaje do publiczney wiadomości: iż z rozpoczęciem przyszłego roku szkolnego, to jest: od 1go września roku bieżącego, będzie przyjmował pod swój dozór, uczniów przybywających do Gimnazyum Wileńskiego i Szkoły Powiatowey przy niem będącey, obowiązując się dawać im za cenę umiarkowaną, mieszkanie, stół i wszelkie wygody; oraz biorąc na siebie przygotowanie ich do klass i korrepetycye, tak przedmiotów, jako też języków.

Zyczący ulokować u niego swoich synów, zechcą zgłosić się do jego mieszkania, w domu Minkiewicza, N. 54 na drugim etażu od podwórza przy ulicy Sawicz.

Tenże daje prywatne lekcy języków francuzkiego i niemieckiego. Karol Poleński.

Wolno drukować, 6 augusta 1829, Michał Oczapowski Cenzor.